

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 6. september 2017

32. tölublað | 11. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

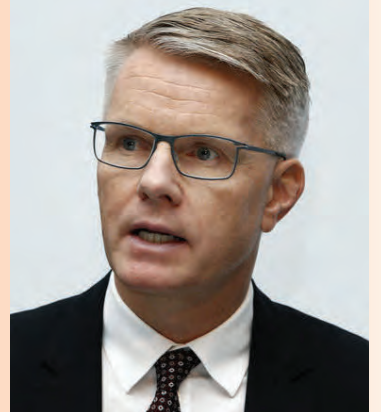
ROLEX
OYSTER PERPETUAL
YACHT-MASTER 40

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR
Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

Stóru stofurnar leita að næstu gullgæs

Samanlagður hagnaður sjö af stærstu lögmennsstofum landsins dróst saman um þriðjung í fyrra. Breytt umhverfi nú þegar erlendu kröfuhafarnir eru farnir og það sér fyrir endann á hrunmálunum.

» 6-7

»2 N1 og Festi karpa um kaupverðið

Sölusamdráttur hjá Krónunni er ástæða þess að stjórnendur N1 fara nú fram á að borga lægra verð en 38 milljarða fyrir allt hlutafé Festar. Gert ráð fyrir um tíu prósent lægri EBITDA.

»4 Vilja svör um afskriftir fyrir útboð Arion

Niðurstaða um afskriftir af 8 milljarða lánum Arion til United Silicon þarf að liggja fyrir áður en farið er í útboð. Lánið er um 3,6 prósent af eigin fé bankans.

»10 Hringskýring Seðlabankans

„Nú þegar höftum hefur verið aflétt koma afleiðingar innflæðishaftanna æ skýrar í ljós þegar fjármagn streymir út úr hagkerfinu á sama tíma og innflæði að utan er nær frosið,“ segir Agnar Möller, framkvæmdastjóri hjá GAMMA.

Sjónmælingar eru okkar fag

KAUPAUKI

Með öllum margskiptum glerjum fylgir annað þar FRÍTT með í sama styrkleika.

Pantaðu sjónmælingu í síma:

Optical Studio í Smáralind, 5288500

Optical Studio í Keflavík, 4213811

Optical Studio í Leifsstöð, 4250500

Optical Studio

SMÁRALIND • LEIFSTÖÐ • KEFLAVÍK

Vallahverfið hefur byggst hratt upp á undanföllum árum. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

Leigufélag með 180 íbúðir sett í formlegt sölufélag

Eigendur leigufélagsins Vellir 15 ehf., sem á um 180 íbúðir víða á höfuðborgarsvæðinu, hafa sett félagið í formlegt sölufélag. Til stendur að selja allt hlutfélagið í félaginu, en það er að stærstum hluta í eigu Islandshótel, stærstu hótellkjölu landsins, og ÖDT ráðgjafa, sem er í eigu stærstu hluthafa hótellkjönnar.

Það er fyrirtækjaraðgjöf verðbréfafyrirtækisins Virðingar sem hefur umsjón með sölufélaginu, samkvæmt heimildum Markaðarins.

Leigufélagið á um 180 íbúðir, en um 70 prósent þeirra eru á höfuðborgarsvæðinu, einkum í Vallahverfinu í Hafnarfirði. Hverfið hefur byggst hratt upp á undanföllum og búa þar um 4.300 manns. Er stærsti hluti íbúanna fjölskyldufólk á aldr-

inum 21–40 ára.

Fram kom í umfjöllun hagfræðideildar Landsbankans fyrr á árinu að fasteignaverð hafi hækkað hratt í hverfinu, samhliða aukinni uppbyggingu, en hækkingin nam til dæmis liðlega sautján prósentum árið 2015. Sé litið til árunna 2014 til 2016 hækkaði fasteignaverðið á Völlum um hátt í þrjátíu prósent.

14,4 milljóna tap varð af rekstri Valla 15 árið 2015 og jókst tapið um rúmar tíu milljónir á milli ára. Eigið fé félagsins var 718,5 milljónir í lok árs 2015 og var eiginfjárlutfallið um 31 prósent. Átti félagið þá fasteignir sem voru bókfærðar á 2,3 milljarða króna í ársreikningi þess.

Félagið hefur ekki skilað ársreikningi fyrir síðasta ár. – **kj**

Hagnaður BL jókst um 55 prósent

Bilaumbóðið BL hagnaðist um 1,5 milljarða króna í fyrra, að því er fram kemur í nýbirtum ársreikningi félagsins. Jókst hagnaðurinn um tæplega 55 prósent á milli ára en hann nam um 950 milljónum árið 2015.

Rekstrartekjur bilaumbóðsins námu 23,4 milljörðum í fyrra, samanborið við 17 milljarða árið 2015. Þá jukust rekstrargjöldin

um 5,6 milljarða króna á milli ára og námu 21,6 milljörðum króna í fyrra.

Eigið fé BL var 2.906 milljónir króna í lok síðasta árs og eiginfjárlutfallið 53,9 prósent. 183 starfsmenn störfuðu að meðaltali hjá félaginu í fyrra borðið saman við 159 árið 2015. Leggur stjórn félagsins til að ekki verði greiddur arður til hluthafa á þessu ári. – **kj**

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFÉLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5000 | Fax 512 5301

Ritstjóri Hördur Egiðsson hordur@frettabladid.is

Ábyrgðarmaður Kristín Þorsteinsdóttir

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

N1 fer fram á að greiða lægra verð fyrir Festi

Sölusamdráttur hjá Krónunni ástæða þess að stjórnendur N1 fara nú fram á að borga lægra verð en 38 milljarða fyrir allt hlutfélag Festar. Gert ráð fyrir tíu prósent lægri EBITDA á árinu. Rekstur Elko gengur hins vegar betur en vonir stóðu til.

Oliufélagið N1 fer fram á að greiða lægra verð en tæplega 38 milljarða króna fyrir allt hlutfélag Festar, næst stærsta smásölufélags landsins sem rekur meðal annars sautján verslanir undir merkjum Krónunnar, eins og gert var ráð fyrir í kaupsamkomulagi sem var undirritað í júní. Þar vegur þyngst að afkoma Krónunnar á undanföllum mánuðum hefur verið nokkuð undir áætlunum, samkvæmt heimildum Markaðarins.

Stjórnendur N1 vísa til þess, að sögn þeirra sem þekkja vel til stöðu mála, að í samningunum séu leiðréttingarákvæði sem kveði á um að kaupverðið skuli taka breytingum reynist afkoma félaganna ekki í samræmi við helstu skilmála kaupsamkomulagsins. Ekki fást upplýsingar um hversu mikinn afslátt N1 hyggst fara fram á af áður umsömdu kaupverði í viðræðum sínum við Festi. Tillögur N1 að lægra kaupverði hafa fundur ekki verið formlega ræddar á fundum stjórnenda félaganna.

Samkvæmt heimildum Markaðarins er nú búist við því að hagnaður verslana í rekstri Festar fyrir fjármagnsliði, afskriftir og skatta (EBITDA) verði í kringum tíu prósentum lægri á yfirstandandi rekstrarári en spár höfðu áður gert ráð fyrir. Þegar tilkynnt var um kaup N1 á öllu hlutfélagi Festar fyrir um þremur mánuðum kom fram að 37,9 milljarða króna heildarvirði Festar grundvallaðist meðal annars á áætlunum um að EBITDA rekstrarfélaganna – Krónunnar, Elko, Nóatúns og Kjarvals – yrði 2.125 milljónir. Minni EBITDA er sögð endurspeglar sölusamdrátt hjá Krónunni eftir að Costco opnaði heildsöluverslun sína í lok maímánaðar en á móti kemur að rekstur raftækjaverslunarinnar Elko, sem einnig er í eigu Festar, hefur gengið betur en vonir stóðu til. Fyrirhuguð kaup N1 á Festi innihalda einnig á kaup á samtals 17 fasteignum félagsins sem eru samtals um 71.500 fermetrar að stærð.

Viðræður um endanlegan kaupsamning milli N1 og Festar standa enn yfir og er gert ráð fyrir niðurstöðu á þriðja ársfjórðungi. Hreggviður Jónsson, stjórnarformaður Festar og einn stærsti hluthafi félagsins, segist í samtali við Markaðinn ekkert geta tjáð sig um viðræðurnar. Unnið sé að því að ljúka

Festi rekur meðal annars sautján verslanir undir merkjum Krónunnar.

FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

2.125

milljónir var áætluð EBITDA rekstrarfélaga Festar á yfirstandandi rekstrarári.

Hreggviður Jónsson, stjórnarformaður Festar.

kaupsamningi. Þá vísar Hreggviður til þess að í skilmálum samkomulagsins, sem tilkynnt hafi verið um í byrjun júní, hafi verið gert ráð fyrir ákveðnu kaupverði og að það gæti orðið herra – allt að einum milljarði – ef afkoma rekstrarfélaga Festar reynist umfram áætlanir. Ekki standi til að gera breytingar á þeim skilmálum af hálfu Festar.

Þegar tilkynnt var um fyrirhuguð kaup N1 á Festi þann 9. júní síðastliðinn hækkuðu hlutabréf í oliufélaginu um nærri tíu prósent í verði. Var gengi bréfanna við lok markaðar þann dag 124 krónur á hlut. Gert er ráð fyrir að kaupverðið

á Festi verði greitt með hlutum í N1 á genginu 115, jafnvirði 8.750 milljóna króna, og hins vegar með yfirtöku skulda og lántöku. Gengi bréfa N1 standa nú í 111,5 krónum á hlut en hlutabréfaverð félagsins hefur lækkað nokkuð síðustu vikur og mánuði. Afkoma N1 á fyrri árshefningu olli vonbrigðum en EBITDA félagsins lækkaði um 30 prósent á milli ára. Stjórnendur gera hins vegar eftir sem áður ráð fyrir óbreyttri EBITDA á þessu ári og að hún verði á bilinu 3.500 til 3.600 milljónir króna.

Lakari afkoma af rekstri Krónunnar er til marks um að verslunarkeðjan, rétt eins og smásölurinn Hagar, sem rekur meðal annars verslanir undir merkjum Bónuss og Hagkaups, hefur ekki farið varhluta af innkomu Costco á íslenskan dagvörumarkað. Hlutabréfaverð Haga hefur lækkað í verði um þriðjung frá opnun Costco og hefur félagið í tveggang sent frá sér afkomuvörðun þar sem fram hefur komið að sölusamdráttur hafi orðið í júní og júlí og vísað til þess að breytt samkeppnisumhverfi hafi haft áhrif á rekstur og markaðsstöðu félagsins. Gert er ráð fyrir því að EBITDA Haga verði um 20 prósentum lægri á öðrum ársfjórðungi rekstrarársins en á sama tíma fyrir ári.

hordur@frettabladid.is

Goldman fer með atkvæðarétt í Arion

Bandaríski fjárfestingarbankinn Goldman Sachs, sem keypti fyrr á árinu 2,6 prósent hlut í Arion banka, fer með atkvæðarétt í bankanum, að því er fram kemur í nýbirtum ársreikningi Kaupskila, dótturfélags Kaupþings. Atkvæðaréttur fylgir hins vegar ekki eignarhlutum vogunarsjóðanna Attestor Capital, Taconic Capital og Och-Ziff Capital að svo stöddu, en þeir keyptu samanlagt 26,6 prósent hlut í bankanum.

Goldman Sachs og vogunarsjóðirnir þrjú keyptu samanlagt tæplega 30 prósent hlut í Arion banka af Kaupþingi fyrir ríflega 48,8 milljarða króna í mars síðastliðnum. Í kjölfarið sendi Fjármálaeftirlitið frá sér tilkynningu þar sem meðal annars kom fram að keyptu eignarhlutum fylgdi ekki atkvæðaréttur að svo stöddu.

Eftirlitið leiðrétti tilkynninguna

Stefnt er að hlutfjárútbóði Arion banka síðar í október eða nóvember.

FRÉTTABLAÐIÐ/EYFÓR

skömmu síðar og tók þá fram að „Fjármálaeftirlitið hefur vitneskju um þetta atriði að því er varðar þrjá stærstu aðilana, en hefur ekki upplýsingar um þetta atriði varðandi þann fjórða“.

Í ársreikningi Kaupskila fyrir síðasta ár kemur fram að félagið hafi fengið 26,58 prósent af atkvæðarétti í Arion banka sem að öðrum kosti hefði flust til kaupendanna, þ.e. vogunarsjóðanna þriggja, við sölu þar til kaupendurnir hafi verið metnir hæfir eigendur eða bankinn skráður á markað. Hlutum Goldman Sachs fylgir hins vegar atkvæðaréttur í bankanum.

Eins og greint var frá í Markaðinum í síðasta mánuði munu hvorki vogunarsjóðirnir né Goldman Sachs bæta við hlut sinn í Arion banka síðar á árinu, en þeir hafa kauprétt að um 22 prósent hlut til viðbótar sem gildir til 22. september. – **kj**

Sjónvarpsdreifikerfi fyrir hótél, gistiheimili og skip.

– Tengir þig við framtíðina!

Auðbrekku 3 • Kópavogur • s. 564 1660
oreind@oreind.is • www.oreind.is

Markaðsráðstefna í Kaldalóni Hörpu 15. september.

KROSSMIÐLUN

Pipar \TBWA

Rohit Thawani

Aðalfyrirlesari
á Krossmiðlun 2017

Hann er kallaður Obi-Wan Kenobi stafræna heimsins. Rohit Thawani er yfir allri stafrænni stefnumótun og samfélagsmiðlamarkaðssetningu auglýsingastofunnar TBWA/Chiat/Day í Los Angeles og situr einnig í alþjóðlegu tæknisköpunarráði TBWA. Rohit hefur unnið fyrir stór vörumerki á borð við Apple, Coca-Cola, Netflix, Nissan, American Idol, NBA, Gatorade o.fl. Rohit er vinsæll fyrirlesari en hann hefur meðal annars flutt fyrirlestra á borð við „Reddit, you're doing it wrong“ og „When your devices decide to touch you back“.

Húsið opnar kl. 8.30.
Dagskrá kl. 9.00–12.00.

Ekki missa af einstöku tækifæri til að fræðast og hlýða á einn fremsta sérfræðing heims í samfélagsmiðlum.

Það verða einnig fleiri frábærir fyrirlesarar á Krossmiðlun:

Valgeir Magnússon

Stjórnarformaður
Pipar\TBWA, Ghostlamp
og Nordic Angling,
flytur fyrirlesturinn:
„Í gegnum áhrifavalda“.

Þórdís Lóa Þórhallsdóttir

Fyrirverandi forstjóri
Gray Line og Pizza Hut,
flytur fyrirlesturinn:
„Haltu mér, slepptu mér“
nýr veruleiki í markaðs-
málum og ferðaþjónustu.

Dr. Valdimar Sigurðsson

Prófessor og forstöðumaður
Rannsóknarseturs HR
í markaðsfræði og neytenda-
sálfræði flytur fyrirlesturinn:
„Smásala: Horft til framtíðar“.

Undanfarin ár hefur verið uppselt á Krossmiðlun svo það er gott að hafa hraðar hendur og tryggja sér miða.

Miðasala á harpa.is

Upplýst verður um niðurfærslu á útlánum Arion banka til United Silicon í Helgúvík í síðasta lagi fyrir uppgjör bankans fyrir þriðja ársfjórðung 2017. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Kaupþing vill svör um afskriftir Arion

Niðurstaða um hversu miklu af átta milljarða króna lánveitingu Arion til United Silicon þarf að færa niður verður að liggja fyrir áður en hægt verður að ráðast í hlutfjárútboð á 58 prósentu eign Kaupþings í bankanum. Lánveitingin er um 3,6 prósent af eigin fé Arion.

Stjórnendur Kaupþings vilja samkvæmt heimildum Markaðarins fá svör um hversu mikið Arion banki þarf að afskrifa af átta milljarða króna lánveitingu sinni til kísilmálmverksmiðju United Silicon áður en ráðist verður í fyrirhugað hlutfjárútboð á 58 prósentu hlut í bankanum. Lánveitingin nemur 3,6 prósentum af eigin fé bankans.

Stefnt er að hlutfjárútboði Arion banka, þar sem Kaupþing mun bjóða allt að 58 prósentu hlut sinn til sölu, í október eða nóvember, eins og Markaðurinn greindi frá um miðjan ágúst. United Silicon hefur aftur á móti fengið áframhaldandi greiðslustöðvun til 4. desember. Arion banki, stærsti lánveitandi kísilverisins, er með um átta milljarða útstandandi við félagið í lánslofordum og ábyrgðum. Þar að auki hefur hann fært niður 16,3 prósentu hlut sinn í verksmiðjunni að fullu sem var bókfærður á rétt tæpan einn milljarð króna.

Arion banki segir í skriflegu svari við fyrirspurn Markaðarins að tvær skýringar séu á því að ekki var gerð varúðarniðurfærsla vegna lánveitinga til United Silicon í bókum bankans þegar árshlutareikningur hans var kynntur 23. ágúst. Annars vegar hafi sá atburður sem fyrst og fremst leiddi til þess að verksmiðjan lenti í greiðsluferðleikum, það er niðurstaða gerðardóms um að kísilverið þurfi að greiða ÍAV rúman milljarð króna vegna vangaðra reikninga, ekki

Um er að ræða varúðarniðurfærslu en algjörlega óvíst er hve mikið af fjárfestingunni tapast og upplýsingar um það liggja ekki fyrir að svo stöddu.

Arnaldur Loftsson, framkvæmdastjóri Frjálsa lífeyrissjóðsins

legið fyrir fyrr en eftir lok reiknings-skiladags, 30. júní, eða nánar tiltekið 26. júlí. Hins vegar hafi verið horft til þeirrar miklu óvissu sem ríkti, og ríki í raun enn, varðandi framtíð verksmiðjunnar. Bankinn hafi því talið eðlilegra að gefa upp heildaráhættu sína gagnvart félaginu og upplýsa síðar um afstöðu til frekari varúðarniðurfærslna eftir því hvernig málið þróast.

Varðandi það hvort bankinn ætli að klára slíka varúðarniðurfærslu fyrir hlutfjárútboð og skráningu sem stefnt er að síðar á árinu, segir í svari Arion:

„Það er rétt að þegar kemur að sölumálum bankans þá er hlutfjárútboð og skráning einn af þeim kostum sem í skoðun eru. Ekki hefur þó verið tekin ákvörðun að svo stöddu. Arion banki hefur, frá því gerðardómur féll í máli ÍAV í lok júlí og United Silicon sótti um greiðslustöðvun, unnið að því að afla gagna og upplýsinga til að

meta mögulega niðurfærsluþörf vegna útlána til félagsins. Sú vinna er ágætlega á veg komin og mun mat bankans liggja fyrir á næstu vikum. Upplýst verður um niðurstöðuna í síðasta lagi í uppgjöri bankans fyrir þriðja ársfjórðung.“

Arion var allumlykjandi í fjármögnun verksmiðjunnar sem bankinn hóf að leiða árið 2014 og sá um útgáfu skuldabréfa vegna framkvæmdarinnar á innlendum markaði. Samkvæmt árshlutareikningnum fyrir fyrstu sex mánuði ársins töldu stjórnendur bankans að um tiltölulega áhættulitla fjárfestingu væri að ræða þar sem öll leyfi hefðu verið til staðar, eftirspurn og markaðsverð kísilmálmisins gott, tæknin margreynd, stjórnvöld og Reykjanesbær sammála um að framkvæmdin væri jákvæð og að henni hefðu komið innlendir og erlendir sérfræðingar og fjárfestar. Jafnframt hefði legið fyrir að reynsla af kísilverum væri almennt góð. Premur árum síðar er staðan sú að umfang eftirlits Umhverfisstofnunar með verksmiðjunni er fordæmalaust og ítrekuð mengunaróhöpp og önnur vandamál hafa leitt til þess að reksturinn hefur verið stöðvaður.

Þrjú lífeyrissjóðir í stýringu hjá bankanum fjárfestu í verksmiðjunni í Helgúvík fyrir alls 1.375 milljónir króna. Þar er um að ræða Frjálsa lífeyrissjóðinn, Eftirlaunasjóð félags íslenskra atvinnuflugmanna (EFÍA) og Lífeyrissjóð starfsmanna Búnaðarbanka Íslands (LSBÍ). Starfsfólk Arion gegnir stjórnunarstöðum í þeim öllum og eru skrifstofur sjóð-

anna í höfuðstöðvum fyrirtækisins í Borgartúni.

Frjálsi á stærstu fjárfestingu íslenskra lífeyrissjóða í verkefninu eða sem nemur 1.178 milljónum króna eða rétt rúmu hálfu prósentu af heildareignum hans. Fjárfestingin skiptist jafnt á milli skuldabréfa og hlutabréfa í kísilverinu og voru viðskiptin öll framkvæmd eftir ráðgjöf Arion banka. Arnaldur Loftsson, framkvæmdastjóri Frjálsa, segir í skriflegu svari við fyrirspurn Markaðarins að búið sé að ráðast í 90 prósentu varúðarniðurfærslu á skuldabréfum og hlutabréfum sjóðsins í United.

„Um er að ræða varúðarniðurfærslu en algjörlega óvíst er hve mikið af fjárfestingunni tapast og upplýsingar um það liggja ekki fyrir að svo stöddu,“ segir Arnaldur.

Heildarfjárfesting EFÍA í Helgúvík nemur 112,9 milljónum króna eða 0,34 prósentum af heildareignum sjóðsins. Stjórn hans samþykkti árið 2014 að ráðast í fjárfestinguna að undangenginni ítarlegri greiningu sérfræðinga eignastýringar Arion banka. Fjárfest var í skuldabréfum sem báru tíu prósentu vexti og voru vaxtakjör talin góð að teknu tilliti til áhættu. EFÍA tók svo þátt í hlutfjár-

» Arion banki telur eðlilegra að upplýsa síðar um afstöðu sína til frekari afskrifta á lánum til United Silicon.

aukningum verksmiðjunnar, aftur að lokinni ítarlegri greiningu sérfræðinga bankans, svo koma mætti kísilverinu í starfshæft ástand.

„EFÍA gerði varúðarniðurfærslu á heildareign sinni í United Silicon. Varúðarniðurfærslan nam 90 prósentum en á þessu stigi liggur ekki fyrir hvernig mál munu þróast og því alls óvíst hver lokaniðurstaða verður,“ segir Snædís Ögn Flösa-dóttir, framkvæmdastjóri EFÍA.

LSBÍ, áður Eftirlaunasjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands, fjárfesti í kísilverinu fyrir 79 milljónir króna eða sem nemur 0,35 prósentum af heildareignum sjóðsins. Ólíkt hinum tveimur keypti sjóðurinn ekki hlutafé heldur einungis skuldabréf, en hefur einnig gert varúðarniðurfærslu í bókum sínum.

Að lokum hafa stjórnendur Festu lífeyrissjóðs í Reykjanesbæ fært niður 3,5 prósentu eignarhlut sjóðsins og fjárfestingu, að samtals 875 milljónir króna, sem var bæði í formi hlutfjár og skuldabréfa. Nemur hún um 0,7 prósentum af heildareignum Festu. Sjóðurinn keypti skuldabréf síðla árs 2014 þegar arðsemi fjárfestingarinnar var metin góð af sérfræðingum Arion og tók síðar þátt í hlutfjárútkningum.

„Félagið er í greiðslustöðvun og það er aðalkröfuhafinn eða Arion banki sem stýrir því ferli og við erum því í biðstöðu. Við færðum varúðarniðurfærslu á fjárfestingu okkar í verkefninu og það er eðlilegt við þessar aðstæður,“ segir Gylfi Jónasson, framkvæmdastjóri Festu lífeyrissjóðs. haraldur@frettabladid.is

Hagnaður NTC tvöfaldaðist í fyrra

Hagnaður tiskukeðjunnar NTC, sem rekur meðal annars verslanirnar Sautján, Evu og GK Reykjavík, nam 81 milljón króna í fyrra og nær tvöfaldaðist á milli ára, að því er fram kemur í nýbirtum ársreikningi keðjunnar.

NTC seldi vörur fyrir 2,1 milljarð króna í fyrra og jókst vörusalan um sex prósent á milli ára. Rekstrar-kostnaður keðjunnar nam um 977 milljónir króna í fyrra og jókst um 33 milljónir á milli ára.

Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir, fjármagnsliði og skatta (EBITDA) var 147,8 milljónir króna í fyrra og jókst um 51 prósent frá fyrra ári.

Eigið fé tiskukeðjunnar var 242 milljónir króna í lok síðasta árs, borið saman við 181 milljón í lok árs 2015, og þá námu eignir NTC um 803 milljónir króna í lok árs

2,1 milljarður var vörusala tiskukeðjunnar NTC á síðasta ári.

Svava Johansen, einn eigenda NTC.

2016. Var eiginfjárlutfallið því 30,1 prósent.

Stjórn tiskukeðjunnar leggur til að greiddar verði fjórtíu milljónir króna í arð á þessu ári. – kj

Björn Ingi og Arnar með þriðjungshlut í Pressunni

Félagið Kringluturninn, sem er í jafnri eigu Björns Inga Hrafnssonar og Arnars Ægissonar, jók í liðinni viku við eignarhlut sinn í fjölmiðlafyrirtækinu Pressunni, sem er meðal annars móðurfélag Vefpressunnar, DV og Eyjunnar. Félagið á nú 23,3 prósentu hlut í Pressunni. Björn Ingi er útgefandi Pressunnar og Arnar framkvæmdastjóri félagsins.

Eignarhlutur Dalsins, sem er í jafnri eigu þeirra Árna Hardarsonar, Halldórs Kristmannssonar, Hilmars Þórs Kristinssonar, Jóhanns G. Jóhannssonar og Róberts Wessmanns, fór á sama tíma úr 88,4 í 66,3 prósent.

Eiga nú félög í eigu Björns Inga og Arnars um 31 prósent hlut í Pressunni.

Eins og Markaðurinn greindi frá í síðustu viku var lánveitingum Dals-

ins til Pressunnar breytt í hlutafé og eignaðist félagið þannig ráðandi hlut í fjölmiðlafyrirtækinu.

Í apríl var tilkynnt að sex fjárfestahópar, þar á meðal Dalurinn, hefðu ákveðið að leggja Pressunni til fé. Var gert ráð fyrir að hlutafé yrði auknið um 300 milljónir. Áformin um hlutfjárútkninguna gengu hins vegar ekki eftir. Dalurinn lagði til umtalsverða fjármuni, sem nýttust við greiðslu opinberra gjalda og vegna vanskila á lífeyrissjóðs- og stéttarfélagsgreiðslum starfsmanna, en aðrir fjárfestar hættu við.

Björn Ingi Hrafnsson, útgefandi Pressunnar.

Samkvæmt heimildum Markaðarins hafa skuldir Vefpressunnar og DV aukist undanfarna mánuði og nema heildarskuldir Pressusamstæðunnar nú rúmlega 700 milljónum króna. Eru vanskil við tollstjóra vegna opinberra gjalda og eins ógreidd gjöld í lífeyrissjóði og stéttarfélag yfir 400 milljónir króna.

Í dag verður stefna félagsins Útvarðar ehf., sem er í eigu Þorsteins Guðnasonar, fyrrverandi stjórnarformanns DV, á hendur Pressunni tekin fyrir í Héraðsdómi Reykjavíkur. Skuldar Pressan Útverði tugi milljóna króna.

Síðar í mánuðinum verður gjaldprotabeidni tollstjórans á hendur Vefpressunni tekin fyrir í héraðsdómi. – kj

Haustráðstefna Advania 2017

Á einni stærstu tækniráðstefnu ársins verður fjallað um hagkerfi framtíðarinnar og ótrúlega möguleika gagnagnóttar, auk þess sem íslenskir forstjórar setjast í suðupottinn og svara sjóðheitum spurningum.

Uppseilt!

Þökkum frábærar viðtökur og hlökkum til að sjá þig í Hörpunni, föstudaginn 8. sept.

advania

Welcome to IT

Mikið mæddi á Hæstarétti Íslands í kjölfar falls bankakerfisins haustið 2008. Afkoma flestra lögmannastofa landsins batnaði stórlega í kjölfar hrunsins en ákveðnar visbendingar eru um að farið sé að draga úr þeim miklu umsvifum sem hafa einkennt starfsemi stofanna síðustu ár. Sem dæmi hefur svonefndum hrunmálum, sem rekin hafa verið fyrir dómstólum, fækkað verulega. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

Afkoma stærstu stofanna fer versnandi

Samanlagður hagnaður sjö af stærstu lögmannastofum landsins nam 1.233 milljónum króna í fyrra og dróst saman um 580 milljónir eða 32 prósent á milli ára. Mestu munaði um hundraða milljóna samdrátt hjá Logos og BBA Legal. Sumar stofur leita leiða til að hagræða.

Kristinn Ingi Jónsson
kristinningi@frettabladid.is
Hörður Egiðsson
hordur@frettabladid.is

Eftir mikinn uppgang og gríðarlegan hagnað á árunum eftir fall bankanna haustið 2008 virðist sem gjörbreytt mynd blasi nú við stærstu lögmannastofum landsins. Samanlagður hagnaður stærstu stofanna dróst saman um þriðjung á síðasta ári og minnkuðu tekjurnar um hátt í fimmtán prósent.

Afkoma flestra lögmannastofa hér á landi batnaði stórlega í kjölfar hrunsins vegna aukinna umsvifa í tengslum við gjaldþrot og endurskipulagningu margra stærstu fyrirtækja landsins. Því verki er hins vegar að langmestu leyti lokið. Að sama skapi sér nú fyrir endann á meðferð þeirra mála sem tengjast hruninu með einum eða öðrum hætti fyrir dómstólum landsins. „Stofurnar leita nú að næstu gullgæs,“ segir einn viðmælandi Markaðarins.

Samkvæmt heimildum Markaðarins greiddu stærstu erlendu viðskiptavinir tveggja af stærstu lögmannastofum landsins, Logos og BBA Legal, þar á meðal erlendir kröfuhafar gömlu bankanna, helstu eigendum stofanna um 500 til 600 evrur í tímakaup fyrir störf sín á árunum í kjölfar hrunsins. Það er um þrisvar sinnum herra kaup en innlendir viðskiptavinir greiða.

Erlendu kröfuhafarnir eru nú farnir af landi brott og þá hefur gengisstyrking krónunnar á umliðnum árum gert það að verkum að lögmennt sem starfa fyrir erlend fyrirtæki og fjárfesta fá minna í sinn hlut í krónum talið en áður.

Forsvarsmenn nokkurra lögmannastofa hafa reynt að leita leiða til þess að hagræða í rekstri, svo sem með því að fækka eigendum, draga úr yfirbyggingu og horfa til sameininga við aðrar stofur, og bregðast þannig við breyttu umhverfi. Heimildir Markaðarins herma að einhverjar þreifingar hafi verið um sameiningar og segir einn viðmælandi blaðsins, sem þekkir vel til mála, ekki ólíklegt að tilkynnt verði um slíka samruna á næstu misserum.

Samanlagður hagnaður sjö af stærstu lögmannastofum landsins nam 1.233 milljónum króna á síðasta ári og dróst saman um 580 milljónir króna eða 32 prósent frá fyrra ári. Mestu munar um 254 milljóna króna samdrátt hjá Logos, stærstu lögmannastofu landsins, og 236 milljóna króna samdrátt hjá BBA Legal, en báðar stofurnar hafa á undanförmum árum starfað fyrir erlenda fjárfesta og kröfuhafa sem hafa átt umtalsverðra hagsmuna að gæta hér á landi.

Logos enn í sérflökki

Samkvæmt nýbirtum ársreikningum sjö af stærstu lögmannastofum landsins – Logos, Lex, Landslaga, BBA Legal, Juris, Markarinnar og Advel – þá batnaði afkoman í fyrra aðeins í tilfelli Lex. Hjá hinum sex stofunum dróst hagnaðurinn saman á milli ára. Tekjur allra stofanna drógust auk þess saman nema í tilfelli Landslaga. Samanlagðar tekjur stofanna námu 5.918 milljónum króna í fyrra borið saman við 6.825 milljónir króna árið 2015. Nam samdrátturinn liðlega þrettán prósentum.

Eins og undanfarin ár er Logos í algjörum sérflökki, en í fyrra skilaði stofan hagnaði upp á 570 milljónir króna. Athygli vekur hins vegar að hagnaðurinn dróst saman um ríflega 30 prósent á milli ára og var afkoman

Eðli verkefnanna breytist nú hægt og bitandi, en ekki í einni svipan eins og í hruninu, og í takti við gang viðskiptalífsins á hverjum tíma.

Helga Melkorka Óttarsdóttir, faglegur framkvæmdastjóri Logos

32%

var samdráttur í samanlögðum hagnaði sjö af stærstu lögmannastofum landsins í fyrra.

raunar sú versta hjá stofunni frá hruni. Samtals námu tekjur lögmannastofunnar 2.232 milljónum króna og minnkuðu um rúmlega 430 milljónir frá fyrra ári.

Þar munaði mestu um meira en 300 milljóna króna samdrátt í tekjum vegna starfseminnar í Lundúnum, þar sem Logos hefur starfrækt skrifstofu frá árinu 2006, sem skýrist einkum af nærri 30 prósentu gengisveikingu pundins gagnvart krónunni á árinu 2016.

Helga Melkorka Óttarsdóttir, faglegur framkvæmdastjóri Logos, segir að utanaðkomandi þættir, til dæmis gengisstyrking krónunnar, hafi sett mark sitt á afkomu lögmannastofunnar í fyrra. „Við vinnum mikið fyrir erlenda aðila, bæði í gegnum dótturfélag okkar í Lundúnum og eins hér á landi, þannig að stór

Eigendur Logos fá mest í sinn hlut

Hafi allur hagnaður stærstu lögmannastofa landsins á síðasta ári verið greiddur út í arð, líkt og venja er, þá fengu eigendur Logos að meðaltali mest í sinn hlut. Arðgreiðslur til þeirra eru þá að meðaltali rúmar 33 milljónir króna, borið saman við um 48 milljónir árið áður, en í hópi eigenda stofunnar eru Helga Melkorka Óttarsdóttir, Óttar Pálsson og Guðmundur Oddsson, sem stýrir starfsemi Logos í Lundúnum.

Arðgreiðslur til eigenda BBA Legal dragast verulega saman á milli ára og nema tæpum 4 milljónum króna að meðaltali fyrir síðasta ár. Til samanburðar námu þær að meðaltali um 38 milljónir fyrir árið 2015. Stærstu hluthafar BBA Legal, sem eiga hver um sig 17,78 prósentu hlut, eru Baldvin Björn Haraldsson, Einar Baldvin Arnason, Bjarki H. Diego, Ásgeir Árni Ragnarsón og Atli Björn Þorbjörnsson.

Eigendur Lex fá að meðaltali um 12 milljónir króna í arð fyrir síðasta ár, borið saman við um 9 milljónir árið áður, en á meðal eigenda stofunnar eru Gunnar Viðar, Helgi Jóhannesson og Hulda Árnadóttir. Eigendur stofunnar hafa almennt fengið minni arð í sinn hlut undan-

farin ár en eigendur stofa af samþæflegri stærð.

Eigendur Landslaga fá að meðaltali um 16 milljónir króna í sinn hlut í arð og standa arðgreiðslurnar nokkurn veginn í stað á milli ára. Á meðal eigenda stofunnar eru

Óttar Pálsson, stjórnarformaður Logos.

Jóhannes Karl Sveinsson og Vilhjálmur H. Vilhjálmsson.

Arðgreiðslur til eigenda Juris eru að meðaltali um 11 milljónir króna fyrir síðasta ár, borið saman við 13 milljónir fyrir árið 2015, en Andri Arnason, Lárus Blöndal og Sigurbjörn Magnússon eru á meðal eigenda stofunnar.

Meðaltalsarðgreiðslur til eigenda Markarinnar meira en helmingast á milli ára. Nema þær 16 milljónum vegna síðasta árs en voru 34 milljónir árið áður.

Eigendur Advel lögmannna, sem eru nú orðnir tólf talsins, fá að meðaltali um 3 milljónir króna í sinn hlut.

hluti tekna stofunnar er að jafnaði í erlendri mynt. Sveiflur á gengi krónunnar eru því stór breyta í okkar rekstri.“

Hún segir reksturinn hafa gengið vel í fyrra. Verkefnastaðan sé góð en eðlilegt sé að eðli verkefnanna breytist frá einum tíma til annars. „Við búum við tiltölulega breiðan þekkingargrunn og erum með sérfræðinga á mjög mörgum réttarsvið-

um, þannig að þó svo að eitthvert eitt svið í viðskiptalífinu gefi eftir er eins og annað lífni við á sama tíma. Eðli verkefnanna breytist nú hægt og bitandi, en ekki í einni svipan eins og í hruninu, og í takti við gang viðskiptalífsins á hverjum tíma.“

Mikill hagnaður Logos á umliðnum árum – en samanlagður hagnaður stofunnar á árunum 2009 til 2016 hefur numið um 5,9 millj- ➔

örðum króna – skýrist ekki sist af þeim umfangsmiklu verkefnum sem lögmannastofan hefur unnið fyrir erlend fyrirtæki og fjárfesta sem hafa átt mikilla hagsmuna að gæta hér á landi frá bankahruni.

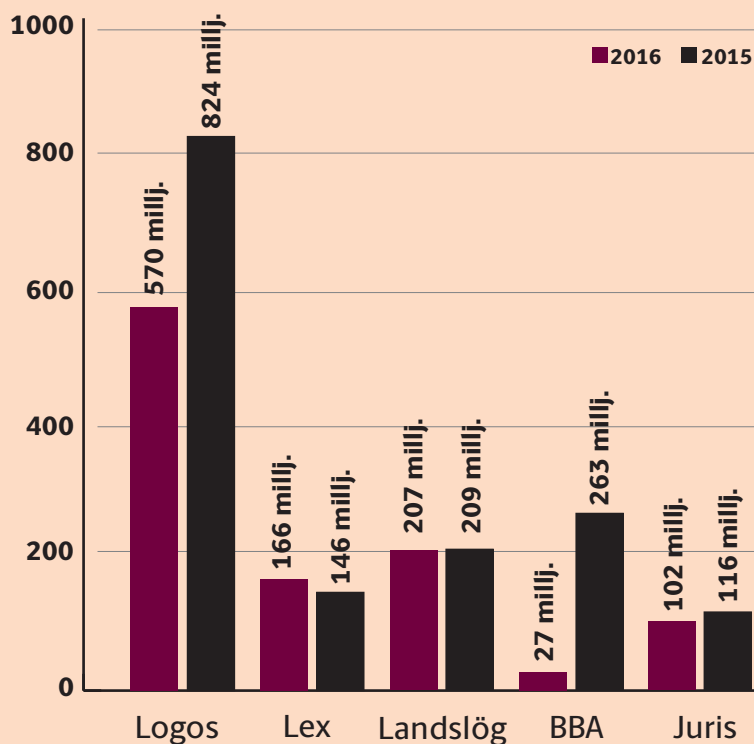
Þar vega þyngst verkefni sem tengjast uppgjörum gömlu bankanna sem luku allir nauðasamningum í lok árs 2015. Í þeirri vinnu starfaði Logos náið með alþjóðlegu lögmannastofunni Akin Gump, áður Bingham, sem ráðgjafar stærstu erlendu kröfuhafa Glitnis, Kaupþings og gamla Landsbankans. Ljóst er að þeirri vinnu er nú lokið.

Óttar Pálsson, stjórnarformaður og einn eigenda Logos, var einn mikilvægasti ráðgjafi kröfuhafanna í gegnum allt slitafæri bankanna. Greindi DV frá því á sínum tíma að hann hefði átt stóran þátt í því að fá helstu kröfuhafa Glitnis til þess að fallast á stöðugleikaskilyrði íslenskra stjórnvalda í byrjun júní 2015 þar sem þeir samþykktu meðal annars að inna af hendi svonefnt stöðugleikaframlag upp á ríflega 230 milljarða króna. Óttar var enn fremur kjörinn í stjórn eignarhaldsfélags Kaupþings á síðasta ári. Þess má auk þess geta að Logos veitti Kaupþingi lögfræðilega ráðgjöf við sölu á nærri þriðju prósentu hlut í Arion banka fyrr á árinu.

90 prósentu samdráttur

Hagnaður BBA Legal nam tæplega 27 milljónum króna í fyrra og dróst saman um liðlega 90 prósent frá fyrra ári þegar hagnaðurinn var 263 milljónir. Þá minnkuðu tekjur stofunnar um næstum helming á milli ára en þær voru um 400 milljónir í fyrra. Rekstrarkostnaður minnkaði hins vegar aðeins um ríflega 40 milljónir og var um 360 milljónir á síðasta ári. Tekjurnar voru 725 milljónir árið 2015.

Hagnaður stærstu lögmannastofanna dróst saman

Afkoma stofunnar frá hrúni hefur verið afar góð, raunar allt fram til síðasta árs, en uppsafnaður hagnaður BBA Legal á árunum 2009 til 2016 nam samtals um 1.630 milljónum króna.

Hagnaður Lex lögmannastofu, næst stærstu stofu landsins, nam 166 milljónum króna í fyrra og jókst um tæplega 14 prósent frá árinu 2015, þegar hann nam 146 milljónum. Tekjurnar voru 1.051 milljón króna í fyrra og minnkuðu um liðlega 5 prósent á milli ára.

„Við erum mjög sátt,“ segir Örn Gunnarsson, faglegur framkvæmdastjóri Lex

stjóri LEX lögmannastofu, um afkomu stofunnar í fyrra. Hann segist gera ráð fyrir að afkoman í ár verði enn betri en í fyrra.

Aðspurður segir hann að mál sem tengjast hrúninu árið 2008 og afleiðingum þess hafi vissulega litað starfseminu að einhverju leyti síðustu ár. „En LEX er lögmannastofa með það breiðar stöðir að við höfum kannski fundið minna fyrir hrúninu á síðustu árum en sumar aðrar stofur og finnum því minna fyrir því þegar vægi hrunmálanna minnkar.“

Hann segir aðspurður engar sameiningar við aðrar stofur vera í

LEX er lögmannastofa með það breiðar stöðir að við höfum kannski fundið minna fyrir hrúninu á síðustu árum en sumar aðrar stofur og finnum því minna fyrir því þegar vægi hrunmálanna minnkar.

Örn Gunnarsson, faglegur framkvæmdastjóri Lex

farvatninu. „Menn hafa alveg rætt saman, eins og eðlilegt er, en það hefur engin vinna farið af stað af einhverri alvöru, enda hefur afkoma okkar verið mjög viðunandi. Hins vegar hefur það gerst víðast hvar í heiminu að þegar samfélögin og viðskiptalífið þróast, þá hafa minni stofurnar átt erfðara með að keppa við þær stærri og orðið hafa til öflugar stofur sem jafnvel hafa sameinast milli landa.“

Við erum ekki komin þangað enn þá en fagmennskan hjá stofunum og kröfur viðskiptavinanna hafa vissulega verið að aukast, sem er jákvæð þróun að mínu mati,“ segir hann.

Samdráttur hjá Mörkinni

Hagnaður Landslaga nam 207 milljónum króna í fyrra og stóð nánast í stað á milli ára. Hins vegar jukust tekjurnar litlilega og námu 744 milljónum króna árið 2016 samanborið við 724 milljónir árið áður.

Lögmannastofan Juris skilaði hagnaði upp á 102 milljónir króna í fyrra borið saman við 116 milljónir árið 2015. Nam samdrátturinn því rúmlega 12 prósentum. Velta stof-

13%

var samdráttur samanlagðra tekna sjö af stærstu lögmannastofum landsins í fyrra.

unnar nam 583 milljónum króna og minnkaði um sex milljónir frá fyrra ári.

Hagnaður Markarinnar lögmannastofu dróst saman um 37 prósent í fyrra og nam 128 milljónum króna. Tekjurnar námu 465 milljónum króna árið 2016 og minnkuðu þær um 14,5 prósent á milli ára. Eigendur stofunnar hafa verið áberandi í málum sem tengjast rannsóknum á meintum efnahagsbrotum fyrir hrún, en sem dæmi voru tveir þeirra, hæstaréttarlögmennirnir Gestur Jónsson og Hörður Felix Harðarson, ferjendur Sigurðar Einarssonar, fyrrverandi stjórnarformanns Kaupþings, og Hreiðars Mús Sigurðssonar, fyrrverandi forstjóra Kaupþings, í nokkrum málum tengdum hrúninu sem sérstakur saksóknari fór fyrir. Nú sér hins vegar fyrir endann á þeim málum.

Hagnaður Advel lögmanna dróst saman um tæplega 37 prósent eða 19 milljónir í fyrra og nam alls 33,2 milljónum króna. Velta lögmannastofunnar var 433 milljónir króna borið saman við 468 milljónir árið áður. Var samdrátturinn þannig um 8 prósent. Einhverjar hreyfingar hafa orðið á eigendahópnum undanfarið, en sem dæmi gengu hæstaréttarlögmennirnir Anton Björn Markússon og Jón Ögmundsson úr hópnum fyrr á árinu og stofnuðu sína eigin stofu, Altus lögmenn.

Ný samevrópsk persónuverndarlöggjöf tekur gildi á næsta ári

Á tímum þar sem persónuupplýsingar eru verðmæti og viðskiptalegur hvati, getur vönduð stefna í meðferð þeirra skapað samkeppnisforskot.

Nýjar kröfur löggjafarinnar þýða meðal annars að:

- aðilar sem vinna með persónuupplýsingar fyrir hönd annarra þurfa að uppfylla nýjar kröfur;
- allar stofnanir og mörg fyrirtæki þurfa að tilnefna persónuverndarfulltrúa;
- tilkynna þarf til viðeigandi aðila ef öryggisbrestir eiga sér stað.

KPMG aðstoðar þig við að greina núverandi stöðu og meta hvar úrbóta er þörf. Nýttu þér hagnýta og raunhæfa nálgun okkar byggða á alþjóðlegri reynslu.

Hafðu samband við Davíð Kr. Halldórsson, ráðgjafa í upplýsingatækni (545 6134 / dhalldorsson@kpmg.is) eða Soffiu Eyðisi Björgvinsdóttur, hdl (545 6089 / sbjorgvinsdottir@kpmg.is)

Margrét Gunnlaugsdóttir hefur starfað hjá Já.is frá árinu 2014.
FRÉTTABLAÐIÐ/ARON BRINK

Heimaker og horfir á Friends með fjölskyldunni

Svipmynd

Margrét Gunnlaugsdóttir

Margrét Gunnlaugsdóttir, sviðsstjóri vöru- og viðskiptaþróunar Já.is, starfaði áður sem rekstrarstjóri í tækniþjónustu Íslandsbanka og sem sviðsstjóri þjónustu- og ráðgjafasviðs Wise. Hún hefur lokið PMD-stjórnendanámi við Háskólann í Reykjavík, viðskiptafræði frá Háskóla Íslands. Margrét situr hér fyrir svörum í Svipmynd Markaðarins.

Hvað hefur komið þér mest á óvart það sem af er ári? Ég á erfitt með að nefna eitthvað eitt sem hefur komið mér mikið á óvart en þróun íslenskrar vefverslunar og það sem er að gerast í verslunargeiranum á Íslandi finnst mér svakalega áhugavert. Það hefur sýnt sig að Íslendingar eru duglegir að versla á netinu og það mun bara aukast. Þrátt fyrir að vera á réttari leið þá erum við eftirbátar nágrannaþjóða okkar í innlendri vefverslun. Neytendur eru að keyra þessar breytingar áfram, ef vara er ekki til í innlendri verslun þá sækja þeir hana í erlenda vefverslun.

Hvaða app notarðu mest? Ég nota Já.is-appið mjög mikið og oft á dag. Appið flettir upp öllum númerum sem hringja í mig og svo finn ég fljótt og örugglega þá sem ég þarf að ná í. Einnig nýti ég mér mjög mikið leiðarvísunina í appinu til að rata á rétta staði en ég er oft vandræðalega áttavillt. Svo finnst mér Leggia-appið algjör snilld. Spotify nota ég einnig mjög mikið sem og Kindle-appið og Issuu til að lesa bækur og tímarit. Þá notum við fjölskyldan töluvert Snapchat til að eiga samskipti okkar á milli, sérstaklega

þegar við erum mikið á ferðinni, þá er gaman að geta fylgst með hvað hver er að gera.

Hvað gerir þú í frístundum þínum? Þegar báðir aðilar vinna fulla vinnu og oft rúmlega það, eru það stundirnar með fjölskyldunni sem ég met mest í frístundum. Mér finnst ótrúlega gaman að ferðast með fjölskyldunni og upplifa borgir og nýja staði með krökkunum mínum. Við erum frekar heimaker þess á milli og dettum þá oft í að horfa á þætti eins og Friends en þeir eldast ótrúlega vel og erum við langt komin með að horfa á allar seríurnar aftur með yngri börnunum. Þá finnst mér líka mjög gaman að spila golf og hlakka til að geta varið meiri tíma í það og ná forgjöfni enn frekar niður.

Hvernig heldur þú þér í formi? Ég og maðurinn minn förum í ræktina saman og það eru okkar deit. Við erum miklir sælkerar og maður getur leyft sér meira þegar maður hreyfir sig inn á milli. Þá er ég búin að skrá mig í jóganámskeið núna í haust en það er víst nauðsynlegt að rækta hugann líka þannig að ég einsetti mér það að byrja haustið á því og hlakka til.

Hvernig tónlist hlustar þú á? Ég hef einfaldan tónlistarsmekk og er alæta á vinsælasta poppið hverju sinni.

Ertu í þínu draumastarfi? Já, ég myndi segja það. Ég vinn með frábæru og skemmtilegu fólki og í starfinu fæ ég tækifæri til að takast á við nýjar áskoranir í hverri viku. Það er engar tvær vikur eins. Fjölbreytnin er það sem ég elska við þetta starf. Já hefur alltaf lagt mikla áherslu á nýsköpun og mér finnst spennandi að fylgjast með því sem er að gerast í þeim efnunum hverju sinni og finna leiðir til að byggja enn betur undir frumkvöðla- og nýsköpunarmeninguna í fyrirtækinu.

Fjármálamarkaðurinn fyrir og eftir ný lög um greiðsluþjónustu

Friðrik Þór Snorrason forstjóri RB

Ný samevrópsk lög-gjöf um greiðsluþjónustu, PSD2, mun hafa mikil áhrif á fjármála-fyrirtæki, verslanir og neytendur. Markmiðið með þessari grein er að skoða hin praktisku áhrif sem löggjöfin mun hafa á markaðinn með tveimur dæmum.

Nýjar greiðslurásir

Í dag eru greiðslukort, debet- eða kreditkort, mest notuðu greiðslu-miðlarnir í Evrópu og á Íslandi. Innleiðing þeirra hér á landi á níunda og tíunda áratug síðustu aldar var í raun bylting í greiðslu-miðlun sem jók öryggi, skilvirkni og þægindi fyrir neytendur og fyrirtæki. Á liðnum árum hefur gætt nokkurrar gagnrýni á notkun greiðslukorta fyrst og fremst vegna háskostnaðar við notkun þeirra en enn fremur hafa smásalar gagnrýnt uppgjörstíma. Kostnaðurinn við notkun greiðslukorta er að hluta til tilkominn vegna þess að margir aðilar koma að hverri færslu. Í hvert sinn sem neytandinn borgar með greiðslukorti í verslun er send færslubeiðni í gegnum færsluhirði (t.d. Borgun, Kortabjónustan eða Valitor), sem er með samning við kortaskema (t.d. Visa eða MasterCard), sem hefur samband við bankann sem gaf út kortið til að fá staðfestingu á að heimild sé til staðar. Ef neytandinn á til næga fjármuni er færslan heimilud og greiðsla send til færsluhirðisins, sem gerir svo upp við kaupmanninn.

Með tilkomu PSD2 löggjafarinnar munu ný tækifæri opnast fyrir smágreiðslumiðlun sem eru mjög frábregðar þeim greiðslurásunum sem greiðslukortin styðjast við. Þannig gæti banki þróað sitt eigið greiðsluapp, sem væri beintengt innlánareikningi neytandans og hægt væri að nota til að greiða með í verslun á hefðbundnum posa. Þegar slík færsla væri send væri henni ekki miðlað í gegnum færsluhirði eða kortaskemun sem gæti gert þessa nýju greiðslurás hagkvæmari.

Ný löggjöf um greiðsluþjónustu mun hafa mikil áhrif á bankana.

PSD2 í hnotskurn

- Skilgreinir tvo nýja leikendur í greiðsluþjónustu:
 - ✦ Greiðsluvirkjendur sem mega framkvæma greiðslur beint af innlánareikningum banka.
 - ✦ Upplýsingaþjónustuveitendur sem mega safna saman fjárhagsupplýsingum beint af innlánareikningum banka.
- Enginn samningur þarf að vera til staðar á milli bankans og þjónustuaðilans.
- Samþykki viðskiptavinarins-dugar.
- Engin viðbótargjöld má innheimta af þjónustuveitandanum né viðskiptavini bankans.
- Bankar skulu veita aðgengið í gegnum opin stöðluð þjónustuskil.
- Starfsréttindi í einu ríki innan EES veita réttindi til að bjóða þjónustu í öllum EES-löndum.

Heildarmynd á fjármálin

Eftir að PSD2 löggjöfin hefur verið innleidd mun líf neytandans einfaldast. Sprotafyrirtæki, sem hefur aflað sér réttinda sem upplýsingaþjónustuveitandi, gæti þá búið til

nýjan netbanka eða app þar sem allar fjárhagsupplýsingar einstaklings er að finna á einum stað sem skapar betri yfirsýn.

Það er nokkuð ljóst að nýi netbanki sprotafyrirtækisins mun ekki einungis birta heildarmynd yfir fjármál einstaklingsins, heldur má gera ráð fyrir því að í nýja netbankanum verði einstaklingnum einnig boðið upp á ýmsa virðisaukandi þjónustu, svo sem fjárhagsspar, greiðslumat, áhugaverðar sparnaðarleiðir frá þriðja aðila, o.s.frv. Ef sprotafyrirtækið aflar sér einnig réttinda sem greiðsluvirkjandi þá mun einstaklingurinn einnig geta framkvæmt millifærslur í nýja netbankanum og hefði því sáralitla ástæðu til að nota netbanka bankanna. Hættan fyrir hefðbundna banka er því að fjarlægð þeirra frá viðskiptavininum muni aukast og að nýr ótengdur aðili muni í raun stýra viðskipta-sambandi þeirra við neytendur. Í slíkri samkeppni gætu þó bankar einnig nýtt sér PSD2 og aflað sér réttinda sem upplýsingaþjónustuveitandi eða greiðsluvirkjandi.

Í næsta pistli verður fjallað um hvaða fyrirtæki eru líkleg til að nota PSD2 tilskipunina sem stökkpall inn á fjármálamarkaðinn.

Verðmæti og árangur í NBA

Björn Berg Gunnarsson fræðslustjóri Íslandsbanka.

Skilar bættur árangur meiri tekjumöguleikum? Eða er kannski líklegri að þau lið sem bestan árangur sýna fjárhagslega standi sig þar af leiðandi betur á vellinum? Hvort sem eggjð eða hænán kemur á undan er jákvætt samband á milli árangurs og aukningar í verðmæti liðanna í bandarísku NBA deildinni.

Meistararnir í sérflokki

Tímaritið Forbes áætlað árlaga verð-

mæti NBA liðanna 30. Undanfarinn áratug hefur virði félaganna aukist að meðaltali um 282% en gæðunum hefur þó verið talsvert misskipt. Vegna efnahagsástandsins í Detroit þarf ekki að koma á óvart að Pistons rekur lestina (110% vöxtur) á meðan langmestur uppgangur hefur verið hjá meisturum Golden State Warriors (874%).

Ólík staða NYK og San Antonio

Ef við berum þennan vöxt saman við vinningshlutfall í deildarkeppninni á sama tímabili kemur ýmislegt áhugavert í ljós. Almennir virðast þessar tvær breytur haldast í hendur, en áberandi undantekningar er þó að finna. Hvers vegna ætli lærisveinar Gregg Popovich í San Antonio Spurs (70% sigurhlutfall, 201% aukning í verðmæti) hafi náð mun betri árangri

Step Curry og LeBron James á vellinum. NORDICPHOTOS/GETTY

en fjármálin gefa tilefni til að áætla á meðan New York liðin Knicks (41% og 457%) og Nets (37% og 454%) hafa staðið sig svo áberandi illa?

Þrátt fyrir að San Antonio borg hafi vaxið hraðast allra stórborga Bandaríkjanna á fyrsta áratug aldarinnar jókst áætlað verðmæti stuðn-

ingsmanna í New York þrefalt meira. Sömu sögu er að segja af verðmæti vörumerkja Nets og Knicks, sem vaxið hafa fimmfalt á meðan Spurs hafa tæplega þrefaldast.

Jöfnuðurinn dugur ekki til

Launapak NBA-deildarinnar og fyrirkomulag nýliðavalsins eiga að tryggja sem jafnasta möguleika og eru liður í samtryggingu eigenda liðanna 30, sem í sameiningu eiga deildina. Ekki er um neina Meistaradeildarpeninga að ræða eins og í fótboltanum og enginn beinn fjárhagslegur ávinningur fylgir árangri í deildarkeppni. Samt sem áður virðist sem árangur innan vallar og utan haldist að einhverju leyti í hendur og sennilega má leita einföldustu skýringar í því að fleiri vilji styðja lið sem vel gengur, nema San Antonio.

EFTIR ÞÍNU SNIÐI

Styrkleiki okkar er sérsniðnar fyrirtækjalausnir sem henta þér og þínum.
Hvort sem þig vantar bíl í langtímaleigu eða til skemmri tíma
sérhönnuð við okkar þjónustu eftir þínum þörfum.

Við finnum bestu lausnina.

avis.is – avis@avis.is
591 4000

AVIS[®]

Bílaeiga

Skotsilfur

Ekki til Kviku

Tilkynnt var á dögnum um að Kvika banki hefði undirritað samning um kaup á öllu hlutafé í Öldu sjóðum

en heildareignir í stýringu Öldu nema um 45 milljörðum króna. Framkvæmdastjóri Öldu er **Þórarinn Sveinsson**, sem var meðal annars framkvæmdastjóri eignastýringarsviðs Kaupþings banka á árunum 2003 til 2008, en hann hefur stýrt sjóðastýringarfélaginu allt frá árinu 2009. Kaup Kviku á Öldu eru enn ekki endanlega frágengin en fyrir liggur hins vegar að Þórarinn mun ekki koma yfir til bankans við samruna félaganna.

Aum réttlætning

Í afkomutillkynningu Arion banka vegna fyrstu sex mánaða ársins reynir bankinn að réttlæta fjárfestingu sína í ksil-veri United Silicon í

Helguvík með vísan til meðal annars þess að „stjórnvöld og sveitarfélagið voru áfram um framkvæmdina“. Þessi réttlætning vekur furðu. Þegar **Höskuldur H. Ólafsson** og aðrir stjórnendur bankans leggja mat á mögulegar fjárfestingar hljóta þeir að horfa til þess hvort þær séu líklegar til þess að skila arðsemi. Það ætti ekki að skipta bankann máli hvað Árna Sigfússyni eða öðrum sveitarstjórnarmönnum í Reykjanesbæ finnst um framkvæmdina. Þeir hefðu enda tekið öllum framkvæmdum, sama hversu arðbærar þær væru, fegins hendi.

Leitar til Logos

Forstjóri Brims, **Guðmundur Kristjánsson**, vandar lögmanni Glitnis HoldCo ekki kveðjurnar. Hann

sakar lögmanninn um að hafa í hótunum við fyrrverandi starfsmann Brims og hefur kvartað til úrskurðarnefndar lögmannna vegna framgöngu hans. Lögmaðurinn, Ólafur Eiríksson, er meðeigandi á Logos. Það er líka Gunnar Sturluson, sem þætti einmitt hagsmuna Brims í málaferlum félagsins gegn Vinnslustöðinni. Á sama tíma og Guðmundur sakar meðeiganda Logos um hótanir er annar meðeigandi hjá sömu stofu að starfa fyrir hann.

Lego segir upp 1.400 starfsmönnum

Jørgen Vig Knudstorp, stjórnarformaður danska leikfangaframleiðandans Lego, tilkynnti í gær að félagið hefði í hyggju að fækka störfum um 1.400. Mun starfsmönnum Lego þannig fækka um átta prósent. Knudstorp sagði uppsagnirnar nauðsynlegar til þess að bregðast við tekjusakrætti, en tekjur Lego drögust saman um fimm prósent á fyrstu sex mánuðum ársins. Alls starfa 18 þúsund manns hjá félaginu. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Hringskýring Seðlabankans

Agnar Tómas Möller, framkvæmdastjóri sjóða hjá GAMMA

Reynsla okkar Íslendinga af svokölluðum vaxtamunarviðskiptum á árunum 2004 til 2008 rennur seint úr minni. Erlent fjármagn streymdi hér í skammtímaffjórtingar í vöxtum í gríðarlegu magni og var ein af meginástæðunum fyrir því mikla ójafnvægi sem myndadist í íslenska hagkerfinu á þeim árum. Sumarið 2015 byrjuðu erlendir aðilar að fjárfesta á ný í íslenskum vöxtum, nær eingöngu í langtíma ríkisskuldabréfum og voru að tilstuðlan Seðlabankans sett lög sem heimila bankanum að virkja svokallað „fjárstreymistæki“, eins og innflæðihöftin eru oft kölluð. Slikt höft eru sett á þótt tímallengd þeirra fjárfestinga seinustu ár hafi verið um 4-5 sinnum lengri

ad jafnaði en tíðkaðist fyrir hrun og hlutfall af veltu á skuldabréfamarkaði einungis 3 prósent. Útfærsla haftanna kveður á um að 40 prósent af innflæði skuli vera bundin til eins árs á vaxtalausum reikningi, óháð hvort um sé að ræða skammtíma víxla eða langtíma fjármögnun til fyrirtækja eða fjárfestinga í íslensku atvinnulífi. Áhrifin hafa verið þau að erlend fjárfesting í skuldabréfum er næstum horfin.

Ein helstu rök bankans fyrir innflæðishöftunum voru þau að fjárfestingar erlendra aðila í langtíma-skuldabréfum trufluðu miðlun peningastefnunnar með því að lækka óeðlilega verðbólguálag á skuldabréfamarkaði. Það hefur einfaldlega reynst röng eftiráskýring – verðbólguþá Seðlabankans á árunum 2015-16 reyndist alltof há, en bankinn spáði þá um 4 prósent verðbólgu á sama tíma og markaðurinn spáði 3 prósentum til næstu ára að meðaltali. Raunveruleikinn var svo sá að markaðurinn spáði mun nær raunverulegri verðbólgu sem var á bilinu 1,5-2,0 prósent ári síðar.

Nú þegar höftum hefur verið aflétt koma afleiðingar innflæðishaftanna æ skýrar í ljós þegar fjármagn streym-

ir út úr hagkerfinu á sama tíma og innflæði að utan er nær frosið. Frá því að innflæðishöftin voru sett á hefur vaxtaálag á virkustu útgáfu atvinnuhúsnaðisfélaganna, útgáfu Reita til 2044, nærri þrefaldast, álag á sértrygð skuldabréf bankanna, sem stýra húsnaðisvöxtum, hefur hækkað og grunnvextir ríkisbréfa til 2-3 ára eru umtalsvert yfir innlánakjörum bankanna þótt markaðsaðilar og greinendur geri að meðaltali ráð fyrir að vextir muni lækka lítillega horft fram á veginn. Tilkoma innflæðishafta er því að hækka vaxtaálagið á ríki, fyrirtæki og heimili.

Ummæli Seðlabankastjóra í lok júlí á fréttaveitunni Bloomberg um vænt skammlífi innflæðishaftanna gáfu vonir um endalok þessarar óheillaþróunar. Sú von varði þó ekki lengi því yfirlýsing Seðlabankastjóra eftir vaxtaákvörðun í lok ágúst var á annan veg. Þar segir að höftin verði ekki afnumin fyrr en langtíma vaxtamunur muni minnka, eða orðrétt að „ef núverandi spár rætast ætti að verða framhald á þeirri þróun [þ.e. lækkingu langtíma vaxtamunar] á næstu misserum og forsendur þess að draga úr notkun tækisins ættu þá að batna enn frekar“.

Eftir níu ár í höftum beina innlendir aðilar nú fjármagni sínu í talsverðum mæli erlendis á sama tíma og stíf höft eru á stærstum hluta fjárfestinga erlendra aðila. Afleiðingin er að krónan veikist, verðbólguvæntingar hækka og langtíma vextir samhliða. Hvernig seðlabankastjóri getur spáð lækkingu langtíma vaxtamunur við útlönd við slíkar aðstæður vekur furðu og hlýtur að byggjast á spám um hratt lækkingu langtíma vaxtamunur erlendis. Ef slíkar spár væru marktækar væri sannarlega búið að finna upp gullgerðarvélina á fjármálamörkuðum enda engar visbendingar um að spár greiningaraðila séu marktækt betri en spár fjármálamarkaða á hverjum tíma. Enda eru þær spár sem seðlabankastjóri vísar í, þvert á þróun á erlendum skuldabréfamörkuðum hvar langtíma vextir okkar stærstu viðskiptalanda, svo sem Bretlands, Bandaríkjanna og Þýskalands, hafa verið að lækka um 0,1-0,2 prósent undanfarna mánuði á sama tíma og þeir hafa snarhækkað hér. Skilyrði Seðlabankans fyrir afnámi hinna skaðlegra innflæðishafta bita því í skottið á sér og flokkast einfaldlega undir „hringskýringar“.

„Lagom“ með smá af „hygge“ og stóru „húh-i

Guðrún Högnadóttir framkvæmdastjóri FranklínCovery, og FKA-félagsskona.

Alveg hreint svakalega er oft erfitt að koma sér aftur í vinnugirinn eftir gott sumar. Stefnan virðist skökk, markmiðin óyfirtíganleg, stemningin enn föst í minningum um grískan eyjar – og gömlu verkefnið bíða í bunkum (sem var reyndar mjög vel raðað

hornrétt á skrifborðið korter í fri).

Haustið skartar nýrri litapallettu: fólk fer á flakk í nýjar stöður, nýr taktur kemst í sölu og samruna, við vöknum upp við gjörbreytt landslag í mörgum atvinnugreinum, og það er ekki lengur í tisku að „hygge sig“ að hætti Dana – heldur eignum við nú að spegla okkur í líffspæki Svía og finna hinn gullna „lagom“ meðalveg í öllu – ekki of mikið/ekki of lítið – bara akkurat passlegt.

Hvernig laumum við „lagom“ jafnvægi í metnaðarfullar kröfur samtímans? Hvernig myndir þú koma þér í startholurnar ef verkefnið þitt væri ekki eingöngu að

ná fjárhagsáætlun í lógarítmískum launahækkunum, heldur að útrýma fátækt og berjast gegn ójöfnuði í heiminum? Eða í stað þess að koma nýrri vöru á markað væri verkefnið að tryggja heilbriggt lífni, þekkingu og þátttöku kvenna og barna um heim allan. Hvað ef verkefni þitt í haust væri ekki að blása lífi í samfélagsmiðlasókn ykkar heldur væri ábyrgð þín að hvetja til hnattrænnar samstöðu um sjálfbæra þróun. Þetta er hluti af verkefnabunka Ban Ki-moon, aðalfrankvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna, til 2030 – versögú. Og þér fannst þinn verkefnalisti völdugur. Reyndar eru

Þúsaldarmarkmiðin verkefni okkar allra. Og Ban blessaður kominn á eftirlaun.

Þegar áskorunin er sem mest verðum við að hugsa öðruvísi. Við getum ekki hamast hraðar eða lengur með aðferðum sem leysa ekki vandann. Ef þú átt bara hamar líta öll vandamál út eins og nagli sagði Maslow. Við getum ekki lengur talað okkur í kaf á þingi eða ferlað út í hið óendanlega eða skellt nefndum á allt sem hreyfist. Veruleikinn kallar á glænýja hugsun.

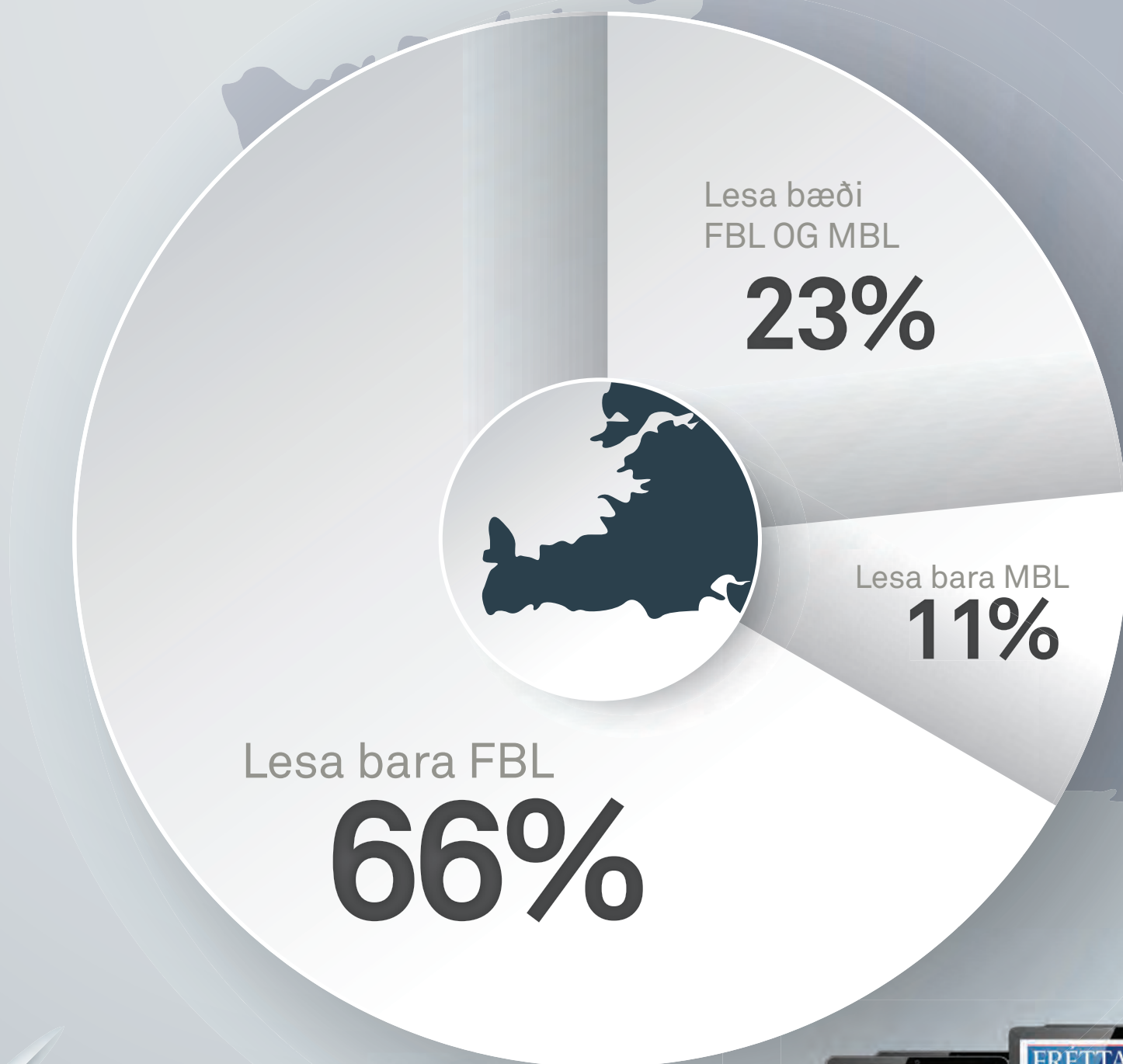
Hvernig væri að taka „Skandinavann“ á þetta og finna sköpunargleði í sátt – búa til lausnir á göngu undir

berum himni en ekki í loftlausum fundarherbergjum? Hvernig væri að fá hugljómun um lausn krefjandi vandamáls í leikhúsinu eða við lestur góðrar bókar, en ekki á orkusogandi samfélagsmiðlum? Hættum að leita að nýjum svörum í „minnis-loopu“ eigin hugsana eða í sama afmarkaða hópi alltof líkra einstaklinga og fáum hugmyndir í samtölum í raunheiminum við einhvern sem er algjör andstaða okkar. Höfum kjarkinn til að virkilega hugsa um hag heildarinnar, sleppum því að þurfa stöðugt að trompa nágrannann – og verum stolt af því að vinna vel en ekki of mikið! Húh!

FRÉTTABLAÐIÐ

89%

af lesendum dagblaða* á höfuðborgarsvæðinu á aldursbilinu 18–49 ára lesa Fréttablaðið daglega.

*Fréttablaðið og Morgunblaðið.

Heimild : Prentmiðlamæling Gallup apr.-jún. 2017.

Allt sem þú þarft ...

MARKAÐURINN

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Hugsum til lengri tíma

Athyglisvert er að velta fyrir sér þeirri breytingu sem verður á þjóðfélagsmæðunni eftir því hvernig heilsufari krónunnar er háttáð. Þegar krónan er veik, eins og á árunum rétt eftir hrun, kvarta starfstéttir á borð við lækna yfir bágun kjörum og benda á að nánast hvergi á byggðu bóli þekkist jafn slæm kjör fyrir hámenntað starfsfólk. Læknarnir streyma úr landi og sögur heyrast af heilbrigðisstarfsfólki sem vinnur fyrir sér aðra hverja viku í Noregi og lifir þess á milli í vellystingum praktuglega á Íslandi.

Þegar krónan er veik heyrast hins vegar ekki múkk í talsmönnum útflutningsgreina á borð við sjávarútveginn. Þeir halda niðri í sér andanum og vona að enginn taki eftir því að framlegðin bólgnar vegna lágs framleiðslukostnaðar (í evrum talið) og hás afurðaverðs (í krónum talið).

Þegar krónan síðan styrkist er þessu ófugt farið. Ekkert heyrast frá læknunum sem þessa dagana virðast helst leggja áherslu á að tjalda á öræfum og vinna ýmiss konar sigra uppi um fjöll og firnindi. Lækna-stéttin virðist meira að segja hafa tekið sér fri frá kjarabaráttu en berst þess í stað, og réttlæga finnst stjórnarmanninum, gegn virkjunum á hálendinu. Engum lækni dettur í hug að skreppa til Noregs í svo mikið sem helgarferð.

Á meðan bera útgerðarmenn sig aumlega. Telja sig eiga þann eina kost að loka framleiðslustöðvum hér á landi, enda launakostnaðurinn þá lifandi að sliga.

Nú á allra síðustu misserum hefur ferðapjónustan tekið undir með útgerðarmönnum. Ísland er einfaldlega orðið of dýrt fyrir ferðamenn, og tímaspursmál er hvenær þeir einfaldlega hætta að koma til landsins. Margir eru meira að segja farnir að hvísla um að annað hrun sé á leiðinni, slík sé offjörfestingin í ferðapjónustunni.

Allt of sjaldan örlar þó á heildrænni langtímahugsun hjá þessum hópum, sem eru fullir af vel menntuðu, kláru og útsjónarsömu fólki. Auðvitað er það örgjaldmiðillinn krónan sem er rót vandans. Ef allir myndu hætta að horfa í gaupnir sér og líta þess í stað til lengri tíma, er augljóst svar við vandamálum þessara hópa. Skipta krónunni út fyrir evru og ganga helst í Evrópu-sambandið í leiðinni.

Þóra efnahagsráðgjafi GAMMA

Þóra Helgadóttir Frost hefur gengið til liðs við GAMMA Capital Management í London og mun starfa sem efnahagsráðgjafi hjá félaginu. Þóra situr í fjármálaráði og er þar skipuð af Alþingi og starfaði áður sem hagfræðingur hjá breska Fjármálaráðinu (Office for Budget Responsibility). Þóra lauk BS-prófi í hagfræði frá Háskóla Íslands árið 2003 og MS-prófi í hagfræði frá University College London árið 2005.

„Það er ánægjulegt að fá Þóra,

með alla sína þekkingu og reynslu, til starfa fyrir GAMMA í London. Starfsemi GAMMA hefur vaxið jafnt og þétt í borginni frá því að við opnuðum skrifstofu 2015. GAMMA sinnir viðtækum ráðgjafarstörfum fyrir bæði innlenda og erlenda fjárfesta og hefur á síðustu árum gefið út ítarlegar rannsóknarskýrslur um efnahagsmál og önnur samfélagsmál, bæði á íslensku og ensku,“ segir Gisli Hauksson, stjórnarformaður GAMMA og forstjóri GAMMA í London.

Ég efast reyndar um að fyrirtækin geti staðið undir annarri svona launahækkunarlotu. Ég held að þessi mikla raungengishækkun undanfarið og versnandi samkeppnisstaða þýði að þau hafi ekkert svigrúm til þess.

Þórarinn G. Pétursson, aðalhogfræðingur Seðlabanka Íslands

TJARNARBÍÓ

SÓLVEIG RÓS

RÆSTITÆKNIR

Sýningin sem sló í gegn á síðasta leikári snýr aftur!

GRÍMAN
ÍSLENSKU SVIÐSLISTAVERÐLAUNIN

Leikrit ársins 2017

Leikkona ársins í aðalhlutverki

Menningarverðlaun DV

Sýningar

Sun. 17. sept. kl. 20.30
Lau. 23. sept. kl. 20.30
Lau. 30. sept. kl. 20.30
Fös. 6. okt. kl. 20.30

Miðasala á tix.is

★★★★★
R.E. Pressan.is

★★★★★
S.J. Fréttablaðið

„Saga sem bætir heiminn.“
J.S.J. Kvinnablaðið

„Sólveig túlkar sársauka Sólveigar Rósar af sterkri innlifun sem lætur engan ósnortinn.“
S.B.H. MBL

„Bráðfyndið leikrit sem hittir beint í hjartastað, fullkomlega íslenskt en á sama tíma sammanlegt og líka skerandi sárt. ... Sterkur efniviður sem unnið er úr af virðingu, hnitmiðaður leiktexti, hárbeitt leikstjórn Maríu Reyndal og stjörnuleikur Sólveigar og Sveins Ólafs“.
D.S. Starfugl